

MIECZYŚŁAW MŁUDZIK

„Zaginieni w ZSRR”

Odpowiedzi na kwestionariusz otrzymany w redakcji „Zorzy”

1. Franciszek Młodzik, ur. 5 października 1892 r. w Solcu nad Wisłą (w byłym pow. iłżeckim).
2. Porucznik rezerwy (przydział: 4 Pułk Piechoty Legionów, specjalność – dowódca plutonu cekaemów), zmobilizowany 30 sierpnia 1939 r. z rozkazem stawienia się w Jędrzejowie. Otrzymał tam przydział do komendy projektowanego obozu dla jeńców niemieckich. Wzięty do niewoli przez wojska radzieckie 17 września 1939 r. w okolicach Tarnopola. W obozie w Podwołoczyskach widzieli się z nim jego byli uczniowie – Józef Olech i Józef Gałęziowski z Piórkowa, a także Ludwik Sitarski z Piotrowa.
3. W okresie od stycznia do kwietnia 1940 r. otrzymaliśmy od ojca trzy listy z Kozielska (z listów wynikało, że początkowo przebywał w obozie w Starobielsku, skąd przewieziono go do Kozielska). Ostatni list z Kozielska dotarł do nas w kwietniu 1940 r.
4. Podobno figurował na niemieckiej liście oficerów ekshumowanych w Katyniu; słyszeliśmy to od znajomych, my sami na informację taką w gazecie się nie natknęliśmy. Nazwisko ojca (podane błędnie jako Młodzik zamiast Młodzik) figuruje w londyńskiej publikacji Adama Moszyńskiego „Lista katyńska. Jeńcy obozów Kozielsk, Ostaszków, Starobielsk” (Londyn, 1949 i 1974) – w pierwszym wydaniu na stronie 115, w drugim – na 129: „Młodzik Franciszek, por., 1892, s. Marcina i Feliksy, (LZK)”. Błędnie podano również nazwisko ojca (jako Franciszek Młodzik) w kolejnym (14) odcinku listy jeńców polskich internowanych w 1939 r. „Zaginieni w ZSRR”, wydrukowanym w „Zorzy” w numerze 18/89 z 30 kwietnia 1989 r.
5. Ostatni list od ojca wysłany został z Kozielska w kwietniu 1940 r.
6. Dane cywilne: nauczyciel, kierownik trzyklasowej publicznej szkoły powszechnej w Piórkowie, pow. opatowski, woj. kieleckie (i tamże zamieszkały).
7. Zgłaszający: Mieczysław Młodzik, zam. w Warszawie.

Mieczysław Młodzik

Franciszek Młodzik**(życiorys)**

Franciszek Młodzik, syn Marcina i Feliksy, urodził się 5 października 1892 r. w Solcu nad Wisłą, w pow. iłżeckim, w guberni radomskiej. Rodzice, małorolni chłopi (1,5 morgi ziemi), mieli czworo dzieci – dwóch synów i dwie córki (Franciszek był ich najmłodszym dzieckiem). Obaj synowie, Eugeniusz i Franciszek, zostali nauczycielami.

Franciszek wykształcenie elementarne uzyskał w Szkole Ćwiczeń przy Seminarium Nauczycielskim w Solcu, średnie – w Seminarium Nauczycielskim w Solcu, które ukończył w 1912 r. Od 1 grudnia 1912 do 15 listopada 1913 r. pracował jako nauczyciel ludowy we wsi Dębno, gm. Lasocin, pow. opatowski.

15 listopada 1913 r. powołany został jako poborowy do służby wojskowej w armii rosyjskiej. Po wybuchu I wojny światowej skierowany został do I Moskiewskiej Szkoły Praporszczyków (Chorążych), 23 kwietnia 1915 r. awansowany na praporszczyka (chorążego) i dwa dni później skierowany do armii czynnej jako dowódca 5 kompanii 322 Soligackiego [Sołygackiego] Pułku Piechoty. Brał udział w walkach pod Hrubieszowem, a następnie pod Koprzywnicą (nad Bugiem), gdzie 23 lipca 1915 r. został ranny. Od 25 lipca do 20 sierpnia 1915 r. przebywał na leczeniu w Kijowie. Po powrocie na front, 30 września 1915 r. w bitwie nad rzeką Serwecz (na zachód od Miru, w guberni mińskiej) został kontuzjowany i wzięty przez Niemców do niewoli. Do 1 maja 1918 r. przebywał w obozie jeńców wojennych – oficerów Polaków w Neustadt (Südharz).

Dzięki staraniom własnym i brata Eugeniusza Młodzika, kierownika szkoły ludowej w Połańcu, został przez ówczesne władze szkolne (Departament Oświaty Królestwa Polskiego) wyreklamowany z niewoli. 1 maja 1918 r. powrócił do kraju i został tego dnia przez inspektora szkolnego okręgu opatowskiego pana Jana Skowrońskiego mianowany nauczycielem czteroklasowej szkoły męskiej w Opatowie. 1 września 1918 r. został na własną prośbę przeniesiony na nauczyciela jednoklasowej szkoły publicznej w Piórkowie, pow. opatowski.

29 października 1918 r. zawarł ślub z Krystyną Anną Derlikowską, lat 23, nauczycielką szkoły ludowej w Dębnie, gm. Lasocin. Na zawarcie związku małżeńskiego musieli uzyskać zgodę inspektora szkolnego, warunkiem było złożenie przez Krystynę Derlikowską prośby o zwolnienie z pracy.

Krystyna Anna Derlikowska była drugą żoną Franciszka Młodzika. Mieli czterech synów (Mieczysława, Zbigniewa, Tadeusza i Witolda Henryka). Pierwsza żona – Maria Pastwianka, z którą ożenił się w 1912 r. – po wybuchu wojny w 1914 r. została ewakuowana do Rosji wraz z córeczką Urszulą. Obie zmarły w głębi Rosji.

Od 20 lipca 1920 do 1 stycznia 1921 r. Franciszek Młodzik służył jako ochotnik w Wojsku Polskim, w stopniu podporucznika. Brał udział w wojnie polsko-bolszewickiej jako dowódca 4 kompanii 39 Pułku [Piechoty] Strzelców Lwowskich. 1 stycznia 1921 r. – przeniesiony do rezerwy – wrócił do pracy nauczycielskiej w Piórkowie. 27 grudnia 1921 r. awansowany został do stopnia porucznika rezerwy Wojska Polskiego.

Do wybuchu wojny we wrześniu 1939 r. pełnił obowiązki kierownika publicznej szkoły powszechnej w Piórkowie (od 1923 r. dwuklasowej, a od 1936 r. trzyklasowej).

Pracował społecznie w miejscowej Kasie Stefczyka jako prezes zarządu i rachmistrz, w Ochotniczej Straży Pożarnej, w Kole Towarzystwa PBPSP (Popierania Budowy Publicznych Szkół Powszechnych), w Związku Strzeleckim, Związku Nauczycielstwa Polskiego i w innych organizacjach społecznych. Współpracował czynnie z miejscowym Kołem Młodzieży Wiejskiej „Wici” (pisze o tym m.in. Jan Kaczor w swoich „Wspomnieniach ludowego starosty”).

30 sierpnia 1939 r. otrzymał kartę mobilizacyjną do 4 Pułku Piechoty Legionów jako porucznik rezerwy ze specjalnością dowódcy plutonu ckm-ów. Po wkroczeniu wojsk radzieckich 17 września [został] internowany (widziano go w obozie jenieckim w Podwołczyskach). Przebywał w obozach dla internowanych oficerów polskich w Starobielsku i Kozielsku. Z Kozielska przesłał do rodziny trzy listy (ostatni w kwietniu 1940 r.).

Zginął w Katyniu. W londyńskiej publikacji Adama Moszyńskiego „Lista katyńska. Jeńcy obozów Kozielsk, Ostaszków, Starobielsk” (Londyn, 1949 i 1974) w pierwszym wydaniu na s. 115, a w drugim na 129 figuruje hasło: „Młodzik Franciszek, por., 1892, s. Marcina i Feliksy, (LZK)”. Zmiana pisowni nazwiska (Młodzik zamiast Młodzik) może być błędem drukarskim lub też wynikającym z innych bliżej nieznanych przyczyn. Poprawna pisownia: Młodzik Franciszek. Inne dane – zgodne z metryką urodzenia.